

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللهم صل على محمد وآل محمد وعجل فرجهم





دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده بهداشت

دفاع پایان نامه کارشناسی ارشد
رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی

عنوان:

تعیین اثر ضد باکتریایی اسانس گیاه خارمشک (*Echinophora orientalis*) بر استافیلوکوکوس اورئوس
در محیط کشت آزمایشگاهی و مدل غذایی

استاد راهنما: دکتر پیمان قجر بیگی

استاد مشاور: دکتر رزاق محمودی

دانشجو: عفت فرزانه نیا

مقدمه

Pro

vit

CHO

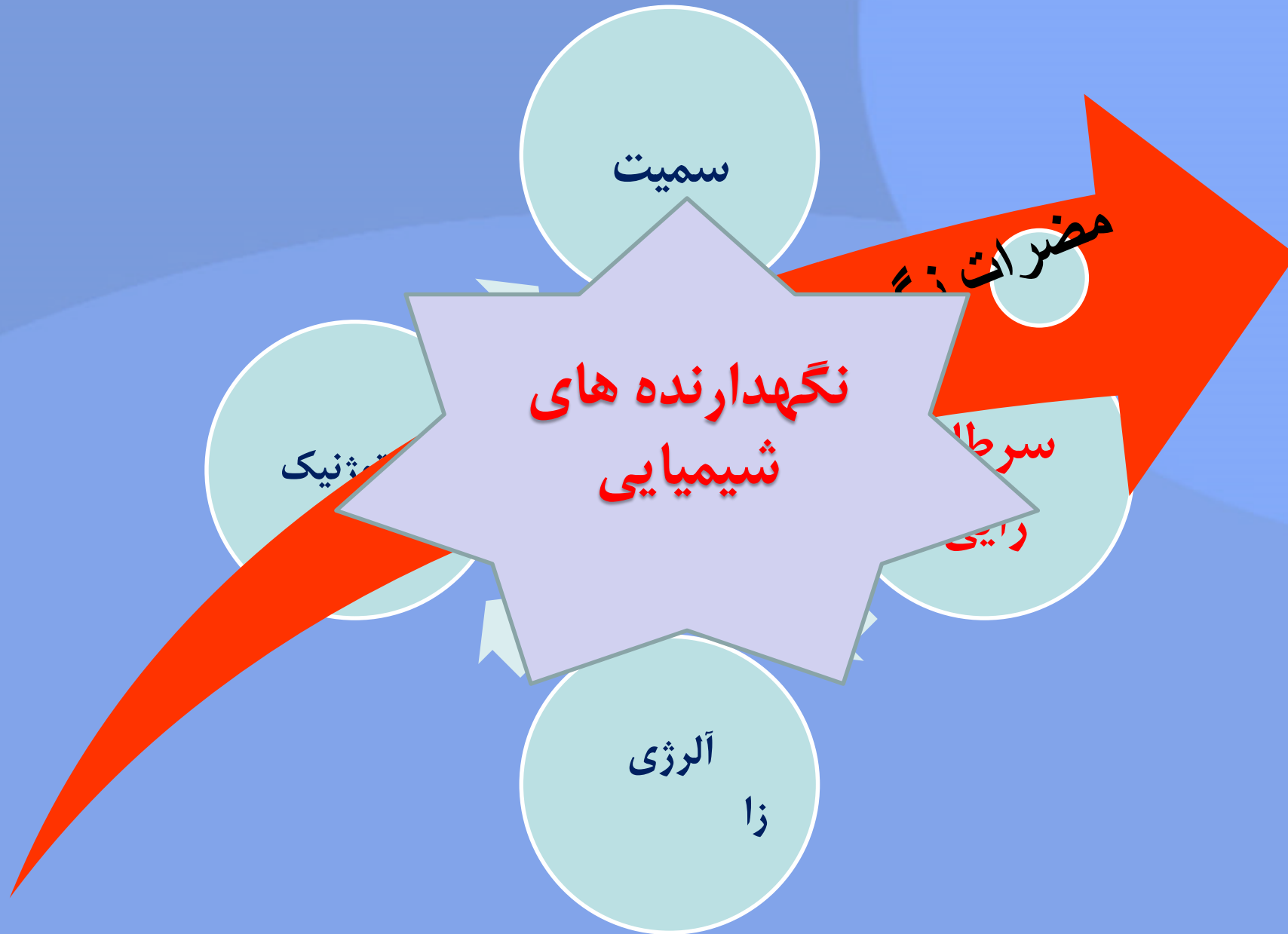
mine
ral

استافیلوکوکوس
اورئوس

شایع ترین و مهمترین مسمومیت غذایی

التهاب معده ای - روده ای استافیلوکوکی

از نظر وقوع در لیست سه مسمومیت درجه اول



گیاه خارمشک

نام علمی
**Echinophora
Orientalis**



گل های کوچک
سفید یکپارچه ،
محکم و خاردار

خواص ضد
قارچی و ضد
باکتری

ضد سرطان ،
مقوی معده ،
مدر

اهداف و فرضيات



هدف اصلی

تعیین اثر ضد باکتریایی اسانس گیاه خارمشک بر استافیلوکوکوس اورئوس در محیط کشت

آزمایشگاهی و مدل غذایی

اهداف فرعی

✓ تعیین ترکیبات مؤثره شیمیایی اسانس گیاه خارمشک

✓ ارزیابی خاصیت ضد باکتریایی اسانس گیاه خارمشک علیه استافیلوکوکوس اورئوس در محیط کشت آزمایشگاهی

✓ ارزیابی خاصیت ضد باکتریایی اسانس گیاه خارمشک علیه استافیلوکوکوس اورئوس در مدل غذایی

فرضیات پژوهش

فرضیات پژوهش

گیاه خارمشک از بازده اسانس خوبی برخوردار است.

اسانس از فعالیت مهاری مناسبی علیه باکتری استافیلوکوکوس اورئوس در محیط کشت آزمایشگاهی برخوردار است

اسانس مذکور از فعالیت مهاری مناسبی علیه باکتری استافیلوکوکوس اورئوس در مدل غذایی برخوردار است.

اسانس خارمشک بر افزایش مدت ماندگاری سوپ مؤثر است.

اهداف کاربردی

✓ استفاده از اسانس خارمشک جهت افزایش ماندگاری مواد غذایی.

✓ کاهش مسمومیت های غذایی با بکارگیری اسانس خارمشک به عنوان یک عامل
ضد باکتریایی.

✓ جایگزینی اسانس به جای نگهدارنده های شیمیایی و کاهش آسیب های ناشی از آن.

روش کار



تهیه اسانس



جمع آوری و خشک کردن گیاه



آسیاب کردن گیاه



اسانس گیری توسط کلونجر

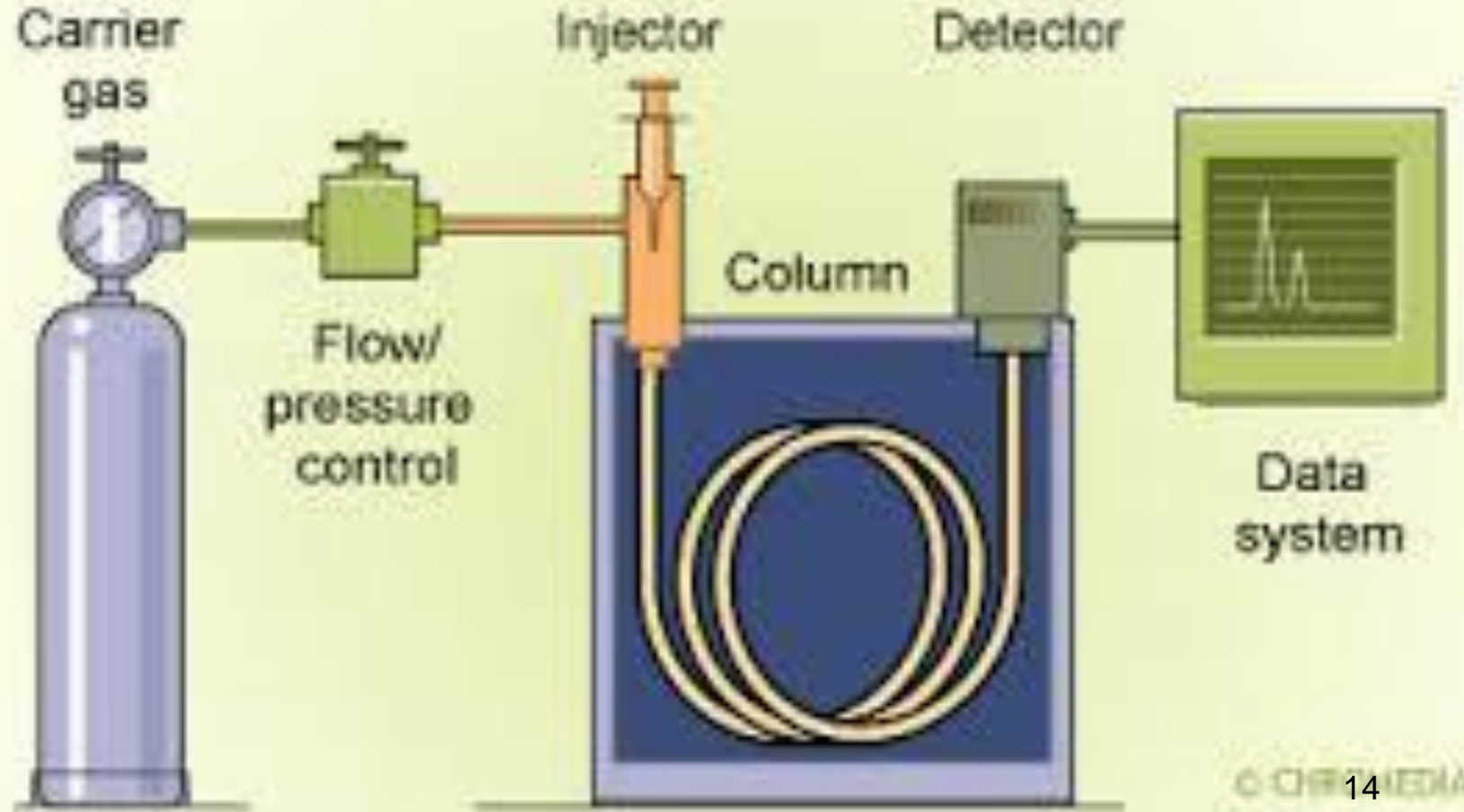


اسانس خامشک

آنالیز ترکیبات شیمیایی اسانس توسط GC-MAS



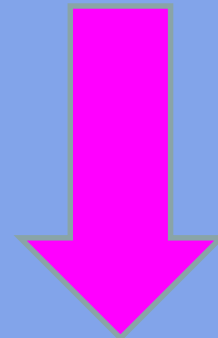
GC-MS



مراحل تعیین MIC و MBC در محیط کشت آزمایشگاهی

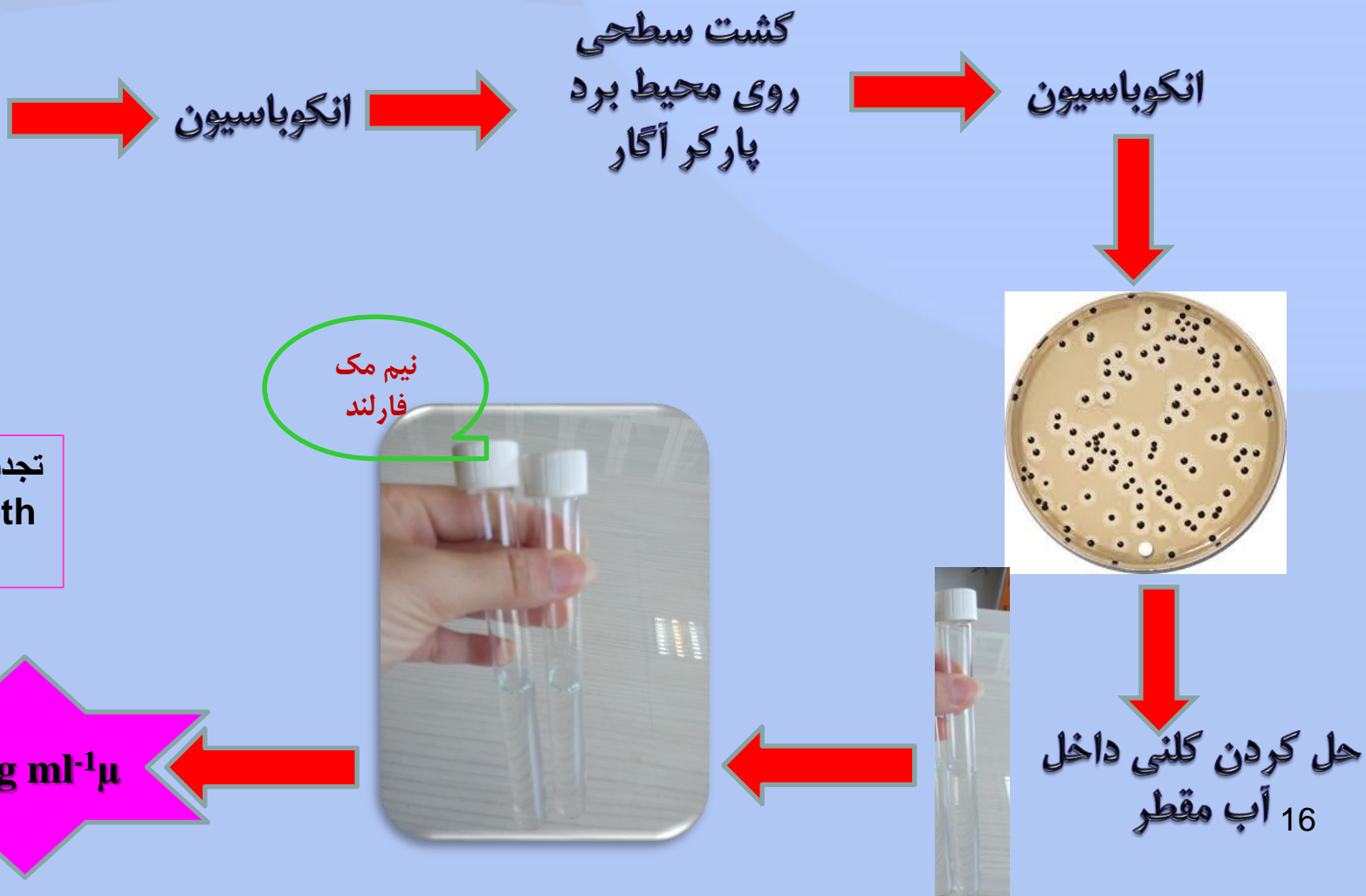
MIC= minimum inhibitory concentration

MBC= minimum bactericidal concentration



آماده سازی باکتری استافیلوکوکوس اورئوس

مرحله اول



تجدید کشت باکتری استافیلوکوکوس اورئوس در محیط کشت BHI و انکوباسیون در دمای 37 درجه سانتیگراد به مدت 24 ساعت

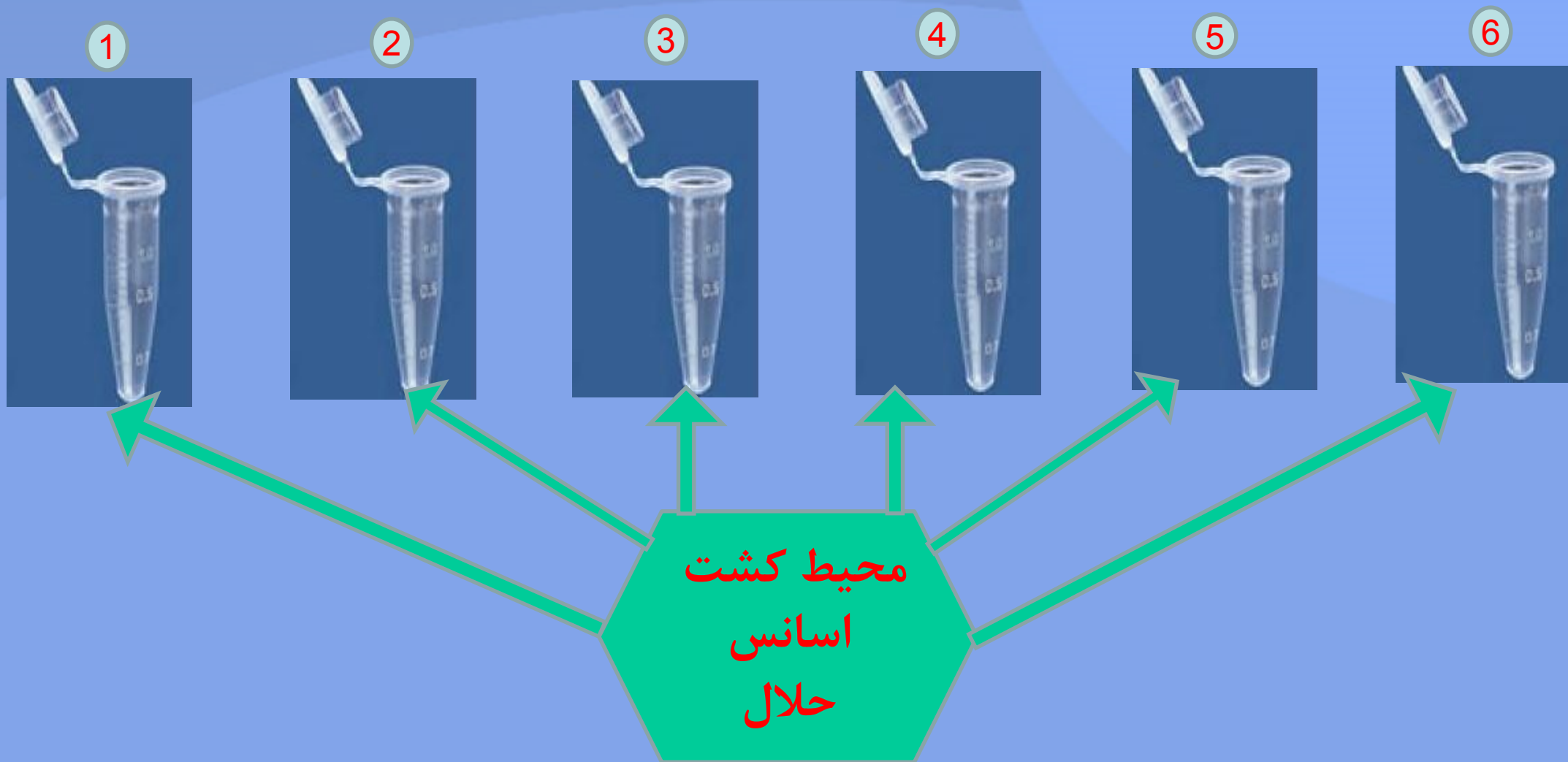
نیم مک
فارلند

حل کردن کلنی داخل
16 آب مقطر

$10^6 \text{ g ml}^{-1} \mu$

تهیه رقت های اسانس

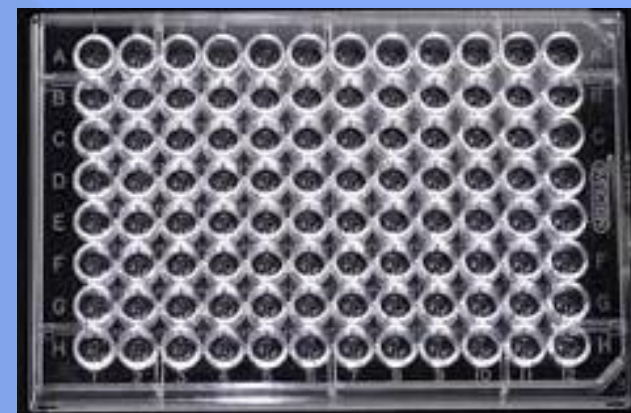
مرحله دوم



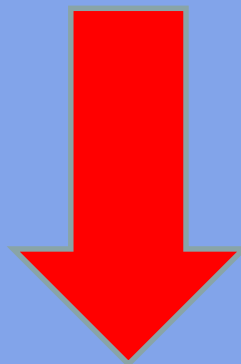
روش کار

گرمخانه گذاری میکروپلیت در 37°C به مدت ۱۸-۲۴ h

مرحله
چهارم

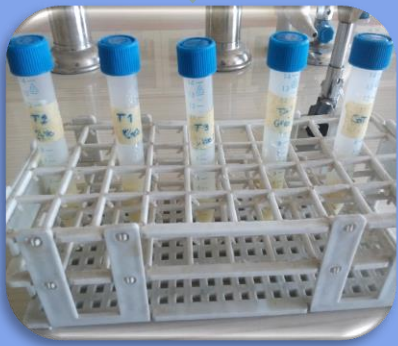


ارزیابی فعالیت ضد باکتریایی اسانس علیه استافیلوکوکوس اورئوس در مدل غذایی



روش کار

مرحله اول



اتوکلاو
 121°C , 15 min



T1- 6.25μ

T2- 12.5μ

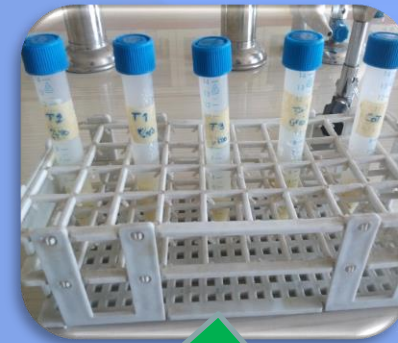
T3- 25μ



$10^3\mu\text{g ml}^{-1}$

مرحله دوم

تزریق 10μ به
داخل 4 لوله
فالكون حاوی
5cc سوپ



مرحله سوم

پنجچال

بسمه تعالی

پانلیست محترم

با سلام

نمونه های سوپ تهیه شده حاوی اسانس خارمشک برای ارزیابی حسی در اختیار شما قرار می گیرد. لطفاً بعد از خوردن نمونه ها، نظرتان را در خصوص پذیرش حسی طبق مقیاس زیر اعلام نمایید.

اعلام نمره بر اساس مقیاس زیر می باشد:

در این مقیاس نمره ۹ خیلی عالی، نمره ۸ عالی، نمره ۷ خوب، نمره ۶ نسبتاً خوب، نمره ۵ نه خوب نه بد، نمره ۴ نسبتاً بد، نمره ۳ بد، نمره ۲ خیلی بد و نهایتاً نمره ۱ فوق العاده بد،

نمونه سوپ	بو	مزه	رنگ
A			
B			
C			
D			

نتائج



نتایج آنالیز ترکیبات شیمیایی اسانس با استفاده از GC-MS

✓ میزان بازده استخراج اسانس خارمشک % ۵۷. بر اساس وزن خشک نمونه بود.
 ✓ در مجموع ۴۳ ترکیب شناسایی شد. عمده ترین آنها شامل:

No	Compound	RT(min)	Percentage
1	(R)-γ-decalactone	15.62	21.15
2	β -trans-Ocimene	6.68	15.27
3	β -Spathulenol	17.73	7.74
4	Eugenol methyl ether	13.69	6.61
5	α -Terpineol	9.44	3.68

نتایج MIC , MBC

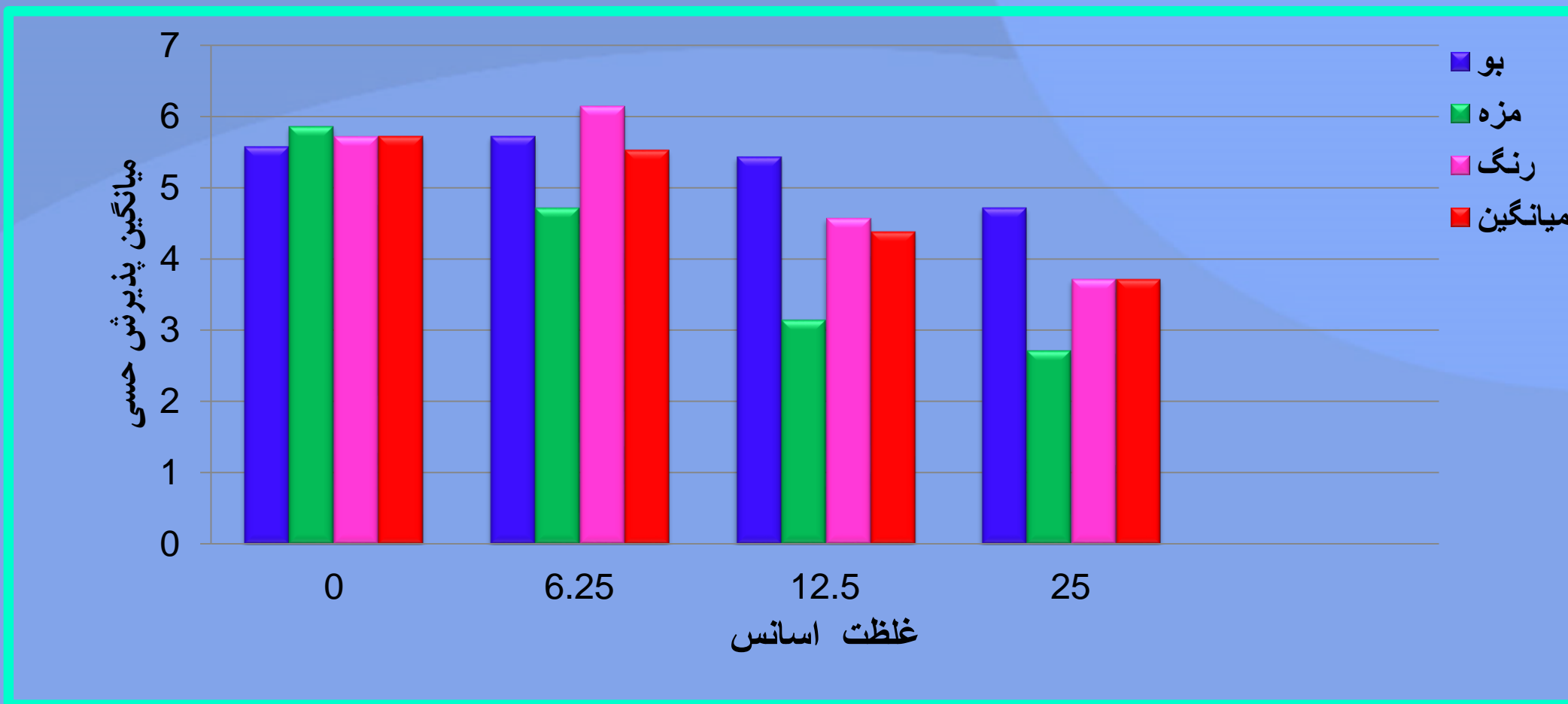
غلظت اسانس خارشک ($\mu\text{g ml}^{-1}$)											فعالیت
۲۰۰	۱۷۵	۱۵۰	۱۲۵	۱۰۰	۷۵	۵۰	۲۵	۱۲/۵	۶/۲۵	۳/۱۲۵	ضدباکتریایی
-	-	-	-	-	*	-	-	-	-	-	MIC
-	-	-	*	-	-	-	-	-	-	-	MBC

۲۵ ^{NS}	۱۲/۵ ^{NS}	۶/۲۵	*	روزها/غلظت
*	*	۶۲/۳۳ ^d ± ۴/۰۷	۲۴۸/۳۳ ⁱⁱ ± ۶/۲۳	اول
*	*	۴۲/۶۶ ^c ± ۳/۰۲	۵۴۵ ^b ± ۱۲/۲۴	دوم
*	*	۱۶ ^b ± ۰/۸۱	۶۷۶/۶۷ ^c ± ۱/۳۱	سوم
*	*	۱/۳۳ ⁱⁱ ± ۰/۶۵	۸۳۰ ^d ± ۱/۳۳	چهارم
*	*	*ii	۱۰۷۴ ^e ± ۱/۹۴	پنجم

-NS= Not Significant

-میانگین اعداد نشان داده شده در هر ستون با حروف متفاوت از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان می دهد (P<0.05).

نتایج ارزیابی حسی



میزان میانگین پذیرش خصوصیات حسی سوپ جو تجارتي حاوی غلظت های مختلف اسانس خارشک

بحث و نتیجه گیری



Name plant species	Main components	Region collect plants	References	
E. orientalis	γ-decalactone (21.15%) β -cis-Ocimene (15.27%) Linalool L (8.82%) Spathulenol (7.74 %)E	Binalud mountains in Nishapur ,Iran	The present study	
E. platyloba	<div style="background-color: #00FFFF; border: 2px solid red; border-radius: 25px; padding: 10px; text-align: center;"> <p>بحث آنالیز اسانس توسط GC</p> </div>			(Aei-Dehkordi, Fallah et al. 2012)
E. platyloba				(Hashemi, Ehsani et al. 2013)
E. tenuifolia	α-phellandrene (43.8%) methyleugenol (28.6%) p-cymene (9.5%)	Greece	(Georgiou, Koutsaviti et al. 2010)	
E. tenuifolia	methyl eugenol (60.40%) p-cymene (11.18%)	Serbia	(Mileski, Dzamic et al. 2014)	

Name plant species	Main components	Region collect	References
E. platyloba	(Z)-β-ocimene (26.71%) δ^3 -carene (16.16%) Limonene (6.59 %)	Isphahan, Iran	(Rahimi, Gholivand et al. 2010)
E. lamondiana	δ^3-carene (65.9%) α -Phellandrene (12.8%)	Malatya, Turkey	(Ali, Tabanca et al. 2015)
E. platyloba	(Z)-β-ocimene (38.9%) α -phellandrene (24.2%) P-cymene (7.4%)	Northwest Iran (Maragheh district)	(Hassanpouraghdam, Shalamzari et al. 2009)
E. Platyloba	trans-β – ocimene (67.9%) 2-furanone (6.2%)	Tehran, Iran	(Entezari, Hashemi et al. 2009)
E.orientalis	β-myrcene (32.1%) α -pinene (16.7%) p-cymene (14.34%)	Eastern Azerbaijan, Iran	(Baniebrahim and Razavi 2013)
Echinophora platyloba	P-cymene (22.15%) α -pinene (18.52%) β -phellandrene (14.40%)	Iran	(Moghaddam, Taheri et al. 2015)

نتایج		میکروارگانیسم مورد بررسی	گونه مورد مطالعه	مطالعات انجام شده در محیط آزمایشگاهی
MBC($\mu\text{g ml}^{-1}$)	MIC($\mu\text{g ml}^{-1}$)			
۱۲۵	۷۵	استافیلوکوکوس اورئوس	<i>E.orientalis</i>	مطالعه حاضر (۲۰۱۶)
۲۷۰۰	۶۰	استافیلوکوکوس اورئوس	<i>E.spinosa</i>	جاسمین (۲۰۱۱)
۱۰۷۸۰	۱۰			
۱۳۵۰	۱۰			
۱۳۵۰	۶			
-	۶	استافیلوکوکوس اورئوس	<i>E.tenuifolia</i>	سیتین (۲۰۱۶)
-	۱۲۵۰			
۱۰۰۰۰	۲۵۰۰	استافیلوکوکوس اورئوس	<i>E.spinosa</i>	جاسمین (۲۰۱۱)
۵۰۰۰	۶۲۵	اشریشیاکلی		
۲۵۰۰	۱۰۰	سالمونلا تیفی موریوم		
۱۰۰۰	۵۰۰	باسیلوس سرئوس		
۲۵۰	۷/۸	استافیلوکوکوس اورئوس	<i>E.tenuifolia</i>	سیتین (۲۰۱۶)
۵۰۰	۷/۸	سالمونلا تیفی موریوم		

بحث ارزیابی فعالیت ضد باکتریایی در محیط کشت آزمایشگاهی

نتایج	میکروارگانیزم مورد بررسی	مدل غذایی	اسانس	مطالعات انجام شده در مدل غذایی
کاهش رشد S.a ماندگاری سوپ	استافیلوکوکوس اورئوس	سوپ تجاری	خارمشک	مطالعه حاضر (۲۰۱۶)
افزایش رشد L.B , S.t کاهش رشد کپک و مخمر			خارمشک چای کوه	حجتی (۲۰۱۵)
افزایش رشد L.B افزایش رشد مخمرها	اسیدلاکتیک باکتریها	ترخینه	خارمشک	دیگرمنشیاقلو (۲۰۰۵)
کاهش رشد سودوموناس افزایش قوام و مدت ماندگاری	سودوموناس	خامه	خارمشک + لیکوپین	احسانی (۲۰۱۵)

بحث ارزیابی فعالیت ضد باکتریایی در مدل غذایی

نتیجه گیری کلی

• نتایج این مطالعه مبین اثر ضد باکتریایی اسانس خار مشک علیه استافیلوکوکوس اورئوس بود.

• مطالعه حاضر نشان داد اسانس مذکور در مدل غذایی مؤثر بر خواص ارگانولپتیک بود.

پیشنهادات

اسانس مذکور می تواند در صنایع غذایی در غلظت‌های مختلف به عنوان یک افزودنی طبیعی مورد استفاده قرار گیرد

پیشنهاد
روی
مدل
قرار

بدلیا
کا
کار
مواد

با تو
زمین
غذا
اسا
دیگر

پیشن
خا
ا
گیر

منابع



- 1. Andogan, B. C., H. Baydar, S. Kaya, M. Demirci, D. Ozbaşar and E. Mumcu (2002) . "Antimicrobial activity and chemical composition of some essential oils." Archives of pharmacal research 25(6): 860-864.**
- 2. Asghari, G. R., S. E. Sajjadi, H. Sadraei and K. Yaghobi (2010). "Essential oil constituents of Echinophora platyloba DC." Iranian Journal of Pharmaceutical Research 2(3): 185-186.**
- 3. Avijgan, M., M. Hafizi, M. Saadat and M. A. Nilforoushzadeh (2010). "Antifungal effect of Echinophora Platyloba's extract against Candida albicans." Iranian Journal of Pharmaceutical Research 5(4): 285-289.**
- 4. Bagamboula, C., M. Uyttendaele and J. Debevere (2004). "Inhibitory effect of thyme and basil essential oils, carvacrol, thymol, estragol, linalool and p-cymene towards Shigella sonnei and S. flexneri." Food microbiology 21(1): 33-42.**
- 5. Bahraminejad, S., S .Abbasi and M. Fazlali (2011). "In vitro antifungal activity of 63 Iranian plant species against three different plant pathogenic fungi." African Journal of Biotechnology 10(72): 16193-16201.**

6. Baniebrahim, S. and S. M. Razavi (2013). "Essential Oil Composition of *Echinophora oriemfalis* Hedge and Lamond Leaves from Iran." *pharmacologia* 4(8): 507-510.
7. Cetin, B., Y. Kaya, A. Cakır, H. Ozer, O. Aksakal and E. Mete (2016). "Antimicrobial Activities of Essential Oils and Hexane Extracts of Two Turkish Spice Plants, *Cymbocarpum erythraeum* (DC.) Boiss. and *Echinophora tenuifolia* L. Against Foodborne Microorganisms." *Records of Natural Products* 10(4): 426-436.
8. Chalchat, J., M. Ozcan, A. Dagdelen and A .Akgul (2007). "Variability of essential oil composition of *Echinophora tenuifolia* subsp. *sibthorpiana* Tutin by harvest location and year and oil storage." *Chemistry of Natural Compounds* 43(2): 225-227.
9. Delaram, M. and Z. Sadeghiyan (2010). "The effect of *echinophora-platyloba* extract on primary of dysmenorrhea." *Arak Medical University Journal* 13(3): 61-67.
10. Ehsani, A., M. Hashemi, N. H. Jazani, J. Aliakbarlu, S. Shokri and S. S. Naghibi (2016). "Effect of *Echinophora platyloba* DC. essential oil and lycopene on the stability of pasteurized cream obtained from cow milk." *Veterinary Research Forum* 7(2):139-148

11. Entezari, M., M. Hashemi, M. Ashki, S. Ebrahimian, M. Bayat, A. Azizi Saraji and S. Rohani (2009). "Studying the effect Echinophora platyloba extract on bacteria (Staphylococcus aureus and Pseudomonas aeruginosa) and fungi (Candida albicans, Aspergillus flavus and Aspergillus niger) in vitro." *World J Med Sci* 4(2): 89-92.
12. Fahimeh, P. c., M. Ali, S. e. Flora and B. Giti (2013). "Comparison of the antibacterial properties of essential oils of four species of medicinal plants sage. *Salvia L.*" *Research in Medicine* 37(4): 205-210.
13. Farag, R., M .Ali and S. Taha (1990). "Use of some essential oils as natural preservatives for butter." *Journal of the American Oil Chemists' Society* 67(3): 188-191.
14. Fayyaz, N., A. MohamadiSani and M. N. Najafi (2015). "The study prickly parsnip extract effects on durability of heat treated Doogh." *DAMA International* 4(3): 2319–5037.
15. Georgiou, C., A. Koutsaviti, I. Bazos and O. Tzakou (2010). "Chemical composition of *Echinophora tenuifolia* subsp. *sibthorpiana* essential oil from Greece." *Rec. Nat. Prod* 4(3): 167-170.

16. Glamoclija, J. M., M. D. Sokovic, J. D. Siljegovic, M. S. Ristic, A. D. Ciric and D. V. Grubisic (2011). "Chemical composition and antimicrobial activity of *Echinophora spinosa* L. (Apiaceae) essential oil." *Rec. Nat. Prod* 5(4): 319-323.
17. Gokbulut, I., T. Bilenler and I. Karabulut (2013). "Determination of chemical composition, total phenolic, antimicrobial, and antioxidant activities of *Echinophora tenuifolia* essential oil." *International Journal of Food Properties* 16(7): 1442-1451.
18. Hashemi, M., A. Ehsani, N. H. Jazani, J. Aliakbarlu and R. Mahmoudi (2013). "Chemical composition and in vitro antibacterial activity of essential oil and methanol extract of *Echinophora platyloba* DC against some of food-borne pathogenic bacteria." *In Veterinary Research Forum*, 4(2): 123.
19. Keykavousi M, Tarzi B.,G., Mahmoudi R., Babakhoda H., Kabudari A., and S. F. R. P. Mahalleh (2016). "Study of antibacterial effect of *Teucrium polium* essential oil on *Bacillus cereus* in cultural laboratory and commercial soup." *Carpathian Journal of food science and technology* 8(2): 176-183
20. Mendoza, C., F. E. Viteri, B. Lönnerdal, K. A. Young, V. Raboy and K. H. Brown (1998). "Effect of genetically modified, low-phytic acid maize on absorption of iron from tortillas." *The American journal of clinical nutrition* 68(5): 1123-1127.

21. Mileski, K., A. Dzamic, A. Ciric, S. Grujic, M. Ristic, V. Matevski and P. Marin (2014). "Radical scavenging and antimicrobial activity of essential oil and extracts of *Echinophora sibthorpiana* Guss. from Macedonia." *Archives of Biological Sciences* 66(1): 401-413.
22. Moghaddam, M., P. Taheri, A. G. Pirbalouti and L. Mehdizadeh (2015). "Chemical composition and antifungal activity of essential oil from the seed of *Echinophora platyloba* DC. against phytopathogens fungi by two different screening methods." *LWT-Food Science and Technology* 61(2): 536-542
23. Rahimi, N. M., M. Gholivand, M. Niasari and A. Vatanara (2010). "Chemical composition of the essential oil from aerial parts of *Echinophora platyloba* DC. from Iran." *journal of Medicinal Plants* 1(33): 53-56.
24. Saei-Dehkordi, S. S., A. A. Fallah, S. S. Saei-Dehkordi and S. Kousha (2012). "Chemical Composition and Antioxidative Activity of *Echinophora platyloba* DC. Essential Oil, and Its Interaction with Natural Antimicrobials against Food-Borne Pathogens and Spoilage Organisms." *Journal of food science* 77(11): 631-637.

25. Sharafati-chaeshtori, R ,.M. Rafieian-kopaei, S. Mortezaei, A. Sharafati-chaeshtori and E. Amini (2012). "Antioxidant and antibacterial activity of the extracts of Echinophora platyloba DC." African Journal of Pharmacy and Pharmacology 6(37): 2692-2695.



DMSO= 25

EO=25

**G.M(BHI)=5
0**



DMSO= 25

EO=12.5

**G.M(BHI)=6
2.5**



DMSO= 25

EO=6.25

**G.M(BHI)=6
8.87**



DMSO= 25

EO=3.125

**G.M(BHI)=7
1.44**



DMSO= 25

EO=1.56

**G.M(BHI)=7
3.44**



DMSO= 25

EO=0.78

**G.M(BHI)=7
4.42**